

VORMVRIJE MER- BEOORDELINGSNOTITIE

BEDRIJF
VARKENSHOUDERIJ EXTERKATE B.V.
Slaghekenweg 18
7497NB Bentelo

VORMVRIJE MER- BEOORDELINGSNOTITIE

Initiatieflocatie: Slaghekkenweg 18
7497NB Bentelo
KVK 76577023
Vestigingsnr. 000009448497

Initiatiefnemer: Varkenshouderij Exterkate B.V.
[redacted]
7497NB [redacted]
06-[redacted]
[redacted]@gmail.com

Adviseur/contact: ForFarmers FarmConsult
Postbus 91
7240 AB Lochem
[redacted]@forfarmers.eu

Projectleider
[redacted]
tel. 0573-288885
[redacted]@forfarmers.eu

Datum: April 2021 juni 2024 november 2024

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	1
1 PROJECTGEGEVENS.....	2
1.1 LOCATIE	2
1.2 ACTIVITEIT.....	8
1.3 PLANOLOGISCHE ASPECTEN (BESTEMMINGSPAN)	12
1.4 PLANNING PROJECT	13
2 M.E.R.-BEOORDELING	14
2.1 SELECTIECRITERIA.....	14
2.2 PROCEDURE VORMVRIJE FORMELE M.E.R.-BEOORDELING	15
3 KENMERKEN VAN HET PROJECT	16
3.1 ALGEMEEN EN OMVANG GEHELE PROJECT	16
3.2 CUMULATIE MET ANDERE PROJECTEN EN/OF GOEDGEKEURDE ONTWIKKELINGEN	16
3.3 GEBRUIK VAN NATUURLIJKE HULPBRONNEN.....	16
3.4 PRODUCTIE VAN AFVALSTOFFEN.....	17
3.5 VERONTREINIGING EN HINDER	17
3.6 RISICO'S ZWARE ONGEVALLLEN EN/OF RAMPEN.....	17
3.7 RISICO'S VOOR DE MENSELIJKE GEZONDHEID.....	17
4 WAARSCHIJNLIJK AANZIENLIJKE MILIEUEFFECTEN	19
4.1 AMMONIAK	19
4.2 GEUR	22
4.3 FIJNSTOF	26
4.5 VOLKSGEZONDHEID	29
4.6 BODEM.....	34
4.7 WATER.....	36
4.8 ENERGIE.....	37
4.9 NATUUR.....	38
5 CONCLUSIES.....	42
BIJLAGEN	43

1 PROJECTGEGEVENS

1.1 Locatie

Varkenshouderij Exterkate B.V. omvatte een varkensbedrijf met vermeerderingszeugen en de daarbij behorende gespeende biggen en wat jongvee. In 2020 is er een omgevingsvergunning en tevens een vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming verleend om het bedrijf om te bouwen naar een biologische varkenshouderij. De ombouw is in volle gang. Tijdens het voorbereiden in 2019 was reeds duidelijk dat er meer dieren gehuisvest zouden kunnen worden dan vergund. In de vormvrije mer-beoordeling van 2019 is reeds aangegeven dat er een vervolg verzoek zou komen om het dierenaantal te verruimen. Daarnaast zijn er in pandig enkele wijzigingen doorgevoerd.

Om deze discrepantie op te lossen is er ammoniak aangekocht om in te zetten als mitigerende maatregel in het kader van de Wet Natuurbescherming. We willen dus gebruik maken van extern salderen.

Gezien het feit dat per 1-1-2021 de omgevingsvergunning inclusief vorm vrije mer-beoordeling gezamenlijk ingediend mag worden kan met zekerheid bepaald worden dat zich geen significatie gevolgen ten gevolge van de bedrijfsontwikkeling voor kunnen doen. De toetsing t.a.v de Wet Natuurbescherming kan immers gelijktijdig met deze mer-beoordeling door de provincie Overijssel worden uitgevoerd. Hier is op 18-06-

2024 na bestuurlijk overleg door GS van Overijssel goedkering gegeven om voor de gegeven situatie een vvgb af te geven. Een milieueffectrapportage lijkt dus op dit punt niet noodzakelijk.

De activiteit vindt plaats aan de Slaghekkenweg 18 7497 NB Bentelo, kadastraal bekende gemeente Hof van Twente sectie C. nummer 1887. De locatie ligt in het buitengebied van Bentelo.

Deze vergunning moet nu gewijzigd worden. Om deze te verkrijgen moet er getoetst worden aan de beleidsregels d.d. 13-12-2019.

Alle gebouwen zijn aanwezig, de inrichting wordt aangepast naar de biologische eisen. Momenteel (08-04-2021 zij de eerste opfokzeugen en gedekte zeugen weer aanwezig op het bedrijf. Heden mdio 2024 draait het bedrijf gecertificeerd naar tevredenheid biologisch. Onderstaand het certificaat ter bewijs:

Certificaat als bedoeld in artikel 35, lid 1, van Verordening (EU) 2018/848 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten

Deel I: Verplichte elementen	I.1 Documentnummer NL-BIO-01.528-0003626.2024.001				I.2 Type exploitant ☒ Exploitant ☐ Groep exploitanten
	I.3 Exploitant of groep exploitanten Naam Varkenshouderij Exterkate B.V. Adres Slaghekkenweg 18 7497 Bentelo Land Nederland ISO-code NL			I.4 Bevoegde autoriteit of controleautoriteit / controleorgaan Autoriteit Stichting Skal Biocontrole (NL-BIO-01) Adres Postbus 384, 8000, Zwolle Land Nederland ISO-code NL	
	I.5 Activiteit(en) van de exploitant of groep exploitanten • Productie				
	I.6 Categorie(en) producten als bedoeld in artikel 35, lid 7, van Verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad, en productiemethoden • (a) Onverwerkte planten en plantaardige producten, met inbegrip van zaden en ander plantaardig teeltmateriaal Productiemethode: – Biologische productie, behalve tijdens de omschakelingsperiode • (b) Dieren en onverwerkte dierlijke producten Productiemethode: – Biologische productie, behalve tijdens de omschakelingsperiode				
	Dit document is conform Verordening (EU) 2018/848 afgegeven om te verklaren dat de exploitant of groep exploitanten voldoet aan die verordening.				
I.7 Datum, plaats Datum 15 februari 2024 23:26:16 +01 (Europe/Luxembourg) Plaats Zwolle (NL) Naam en handtekening Stichting Skal Biocontrole Digitally signed by: SKAL BIOCONTROLE on 2024-02-15 22:30:07 UTC			I.8 Geldigheid Certificaat geldig van 15/02/2024 tot 01/01/2026		

Certificaat als bedoeld in artikel 35, lid 1, van Verordening (EU) 2018/848 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten

Deel II: Specifieke facultatieve elementen	II.1 Lijst van producten		
	Naam van het product	Gecombineerde nomenclatuur (GN) als bedoeld in Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad voor producten die binnen het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2018/848 vallen	
		0103 Levende varkens	Biologisch
	01.29.4 teelt van veevoedergewassen		Biologisch
	II.2 Hoeveelheid producten		
	II.3 Informatie over de percelen		
	Naam van het product	Oppervlakte in hectare	
	01.01 teeltareaal, biologisch	Biologisch	8.67
	II.4 Lijst van bedrijfsruimten of -units waar de activiteit door de exploitant of groep exploitanten wordt uitgeoefend		
	Adres of geolocatie	Activiteit van de exploitant	Beschrijving van de in deel I, punt 5, vermelde activiteit(en)
Varkenshouderij Exterkate B.V., Slaghekenweg 18, 7497 NB BENTELO	Productie	01.29.4 teelt van veevoedergewassen	
Varkenshouderij Exterkate B.V., Slaghekenweg 18, 7497 NB BENTELO	Productie	01.46.1 varkens, vermeerdering	
Varkenshouderij Exterkate B.V., Slaghekenweg 18, 7497 NB BENTELO	Productie	01.46.2 varkens, mesten	
II.5 Informatie over de door de exploitant of groep exploitanten uitgeoefende activiteit(en) en vermelding of de exploitant of groep exploitanten de activiteiten te eigen bate verricht dan wel als onderaannemer voor een andere exploitant, waarbij de onderaannemer verantwoordelijk blijft voor de uitgeoefende activiteit(en)			
II.6 Informatie over de activiteit(en) die is/zijn uitgeoefend door een derde waaraan de productie is uitbesteed overeenkomstig artikel 34, lid 3, van Verordening (EU) 2018/848			
II.7 Lijst van onderaannemers die een activiteit of activiteiten verrichten voor de exploitant of groep exploitanten overeenkomstig artikel 34, lid 3, van Verordening (EU) 2018/848 waarvoor de exploitant of groep exploitanten met betrekking tot de biologische productie verantwoordelijk blijft en waarvoor de verantwoordelijkheid niet aan de onderaannemer is overgedragen			
II.8 Informatie over de accreditatie van het controleorgaan overeenkomstig artikel 40, lid 3, van Verordening (EU) 2018/848			
Naam van de accreditatie instantie	Raad voor Accreditatie		
Hyperlink naar het accreditatiecertificaat	https://www.rva.nl/alle-geaccrediteerden/c179/		
II.9 Andere informatie			
Skalnummer: 110737			

Het bestaande en goedgekeurde grondgebruik van de locatie betreft agrarisch gebruik.

De ligging van de locatie t.o.v. specifieke typen gebieden:

- de locatie ligt niet in de nabijheid van wetlands, oeverformaties en/of riviermondingen;
- de locatie ligt niet in een kustgebied en maritiem milieu;
- de locatie ligt niet in een berg- en bosgebied. De locatie ligt op ca. 500m van het dichtstbijgelegen bosgebied.
- de locatie ligt niet in of nabij een natuureservaat en/of –park.
- de locatie ligt op ca. 9 km van het dichtstbijgelegen Natura 2000-gebied 'Haaksbergerveen en Buurse zand'. Zie verder paragraaf 4.9.
- de locatie ligt niet in een landschap en/of plaats van historisch, cultureel of archeologisch belang.

Middels deze aanvraag wordt de wettelijke grondslag gelegd voor de onderstaand beschreven wijziging van het bedrijf.

Luchtfoto bedrijf 10-05-2018

Luchtfoto 2023

Extern salderen

Exterkate heeft overeenkomst bereikt met de buren van de Slaghekkenweg 15 en 20 om ammoniak rechten over te nemen. Onderstaand de liggen van de bedrijven:

De ammoniak rechten schuiven ca 200 en 20 meter op.

1.2 Activiteit

De voorgenomen activiteit betreft het wijzigen van de dieren aantallen binnen de bestaande gebouwen aan de Slaghekenweg 18 te Bentelo. Intern zijn/worden er enkele wijzigingen doorgevoerd. Met deze aanvraag worden de capaciteit en de indeling geactualiseerd. Reeds in de vormvrije mer-beoordeling van 2019 is aangegeven dat we met dit verzoek zouden komen.

Onderstaand bedrijfsontwikkelingsplan in combinatie met de milieutekening geeft een goed beeld van het plan.

Bedrijfsontwikkelingsplan

Vigerende vergunning Wet Milieubeheer/Wet Natuurbescherming

Vigerende vergunning:

					maximale emissie drempelwaarden						
							2.715,8				
					Bedrijfstotaal		2.715,8		18.952		134.396
BEH Kolom A, B of C	nr stal	RAV code	omschrijving stalsysteem	diercategorie	# dieren	kg NH3 / dier	totaal NH3	Oue / dier	totaal Oue	fijnstof / dier	totaal fijnstof (gr/jaar)
NVT	1	D 1.1.100	overige huisvestingssystemen	Gespeende biggen	220	0,69	152	7,8	1.716	74	16.280
NVT	1	D 1.2.100	overige huisvestingssystemen	Kraamzeugen	35	8,3	291	27,9	977	160	5.600
NVT	2	D 1.3.100	overige huisvestingssystemen, groepshuisvesting	Guste en Dragende zeugen	80	4,2	336	18,7	1.496	175	14.000
NVT	2	D 3.100	overige huisvestingssystemen	Vleesvarkens	212	3	636	23	4.876	153	32.436
NVT	3	D 3.100	overige huisvestingssystemen	Vleesvarkens	308	3	924	23	7.084	153	47.124
NVT	4	D 1.3.100	overige huisvestingssystemen, groepshuisvesting	Guste en Dragende zeugen	5	4,2	21	18,7	94	175	875
NVT	4	D 2.100	overige huisvestingssystemen	Dekberen	1	5,5	6	18,7	19	180	180
NVT	4	D 3.100	overige huisvestingssystemen	Vleesvarkens	92	3	276	23	2.116	153	14.076
NVT	4	D 3.100	overige huisvestingssystemen	Opfokzeugen	25	3	75	23	575	153	3.825

Aangevraagde situatie:

Aangevraagde vergunning:

						maximale emissie drempelwaarde						
								3.339,6				
						Bedrijfstotaal		3.339,6		21.978		159.577
BEH Kolom A, B of C	nr stal	RAV code	BWL	omschrijving stalsysteem	diercategorie	# dieren	kg NH3 / dier	totaal NH3	Oue / dier	totaal Oue	fijnstof / dier	totaal fijnstof (gr/jaar)
NVT	1	D 1.1.100	0	overige huisvestingssystemen	Gespeende biggen	308	0,69	213	7,8	2.402	74	22.792
NVT	1	D 1.2.100	0	overige huisvestingssystemen	Kraamzeugen	62	8,3	515	27,9	1.730	160	9.920
NVT	2	D 1.3.100	0	overige huisvestingssystemen, groeps huisvesting	Guste en Dragende zeugen	10	4,2	42	18,7	187	175	1.750
NVT	2	D 2.100	0	overige huisvestingssystemen	Dekberen	1	5,5	6	18,7	19	180	180
NVT	2	D 3.100		overige huisvestingssystemen	Vleesvarkens	70	3	210	23	1.610	153	10.710
NVT	2	D 3.100		overige huisvestingssystemen	Opfokzeugen	40	3	120	23	920	153	6.120
NVT	2	D 1.3.100	0	overige huisvestingssystemen, groeps huisvesting	Guste en Dragende zeugen	150	4,2	630	18,7	2.805	175	26.250
NVT	3	D 3.100		overige huisvestingssystemen	Vleesvarkens	315	3	945	23	7.245	153	48.195
NVT	4	D 3.100		overige huisvestingssystemen	Vleesvarkens	220	3	660	23	5.060	153	33.660

1.3 Planologische aspecten (bestemmingsplan)

Ter plaatse geldt het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Hof van Twente.

Op basis van dit bestemmingsplan geldt ter plaatse agrarisch bouwblok.

Toetsing aanvraag

Als we deze aanvraag toetsen aan het vigerend bestemmingsplan, blijkt dat deze met dit plan in overeenstemming is. Verder is er in het kader van een eventuele activiteit bouwen geen sprake van rechtstreeks werkende regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, of 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening en die aan deze aanvraag in de weg staan. Inmiddels is op 1-1-2024 het omgevingsplan het toetsingskader geworden, hier gelden andere termen en een andere systematiek, de conclusie blijft gehandhaafd.

1.4 Planning project

Ter voorbereiding aan het project zal een omgevingsvergunning worden aangevraagd.

De aanvraag omgevingsvergunning zal niet gefaseerd aangevraagd worden.

Er wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor:

- Het veranderen van de werking van een inrichting (artikel 2.1 onder e 2° Wabo)
- Het realiseren van een project of het verrichten van een andere handeling als bedoeld in artikel 2.7, lid 2 Wet natuurbescherming (Wnb) (artikel 2.2aa, onder a, Besluit omgevingsrecht (Bor)) (Extern salderen)

Het verrichten van een andere activiteit die behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke leefomgeving (artikel 2.1 onder i Wabo) De

2 M.E.R.-BEOORDELING

Bij een m.e.r.-beoordeling moet de volgende informatie verstrekt worden:

1. Een beschrijving van het project, met in het bijzonder:

- a) een beschrijving van de fysieke kenmerken van het gehele project en, voor zover relevant, van sloopwerken;
- b) een beschrijving van de locatie van het project, met bijzondere aandacht voor de kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop het project van invloed kan zijn.

2. Een beschrijving van de waarschijnlijk aanzienlijke milieueffecten van het project.

3. Een beschrijving - voor zover er informatie over deze effecten beschikbaar is - van waarschijnlijk aanzienlijke milieueffecten van het project ten gevolge van:

- a) de verwachte residuen en emissies en de productie van afvalstoffen, indien van toepassing;
- b) het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met name bodem, land, water en biodiversiteit.

4. Voor zover relevant wordt rekening gehouden met de criteria van bijlage III (Richtlijn 2014/52/EU) bij het verzamelen van de informatie overeenkomstig de punten 1 tot en met 3.

Onderhavige m.e.r.-beoordelingsnotitie voorziet in voorgaande informatie, voor zover relevant voor de specifieke activiteit.

2.1 Selectiecriteria

De criteria voor de m.e.r.-beoordeling staan opgenomen in Bijlage III van de Europese m.e.r.-richtlijn (2014/52/EU). Bij de beslissing of voor het project wel of geen m.e.r. nodig is houdt het bevoegd gezag rekening met deze criteria.

1. Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- a) de omvang en het ontwerp van het gehele project;
- b) de cumulatie met andere bestaande en/of goedgekeurde projecten;
- c) gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met name land, bodem, water en biodiversiteit;
- d) de productie van afvalstoffen;
- e) verontreiniging en hinder;
- f) risico van zware ongevallen en/of rampen die relevant zijn voor het project in kwestie, waaronder rampen die worden veroorzaakt door klimaatverandering, in overeenstemming met wetenschappelijke kennis;
- g) de risico's voor de menselijke gezondheid (bijvoorbeeld als gevolg van waterverontreiniging of luchtvervuiling).

2. Locatie van het project

De kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop het project van invloed kan zijn, moet in aanmerking worden genomen, en met name:

- a) het bestaande en goedgekeurde grondgebruik;
- b) de relatieve rijkdom aan en beschikbaarheid, kwaliteit en regeneratievermogen van natuurlijke hulpbronnen (met inbegrip van bodem, land, water en biodiversiteit) in het gebied en de ondergrond ervan;
- c) het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:
 - i. wetlands, oeverformaties, riviermondingen;
 - ii. kustgebieden en het maritieme milieu;
 - iii. berg- en bosgebieden;
 - iv. natuurreervaten en -parken;
 - v. gebieden die in de nationale wetgeving zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; Natura 2000-gebieden die door de lidstaten zijn aangewezen krachtens Richtlijn 92/43/EEG en Richtlijn 2009/147/EG;
 - vi. gebieden waar de milieukwaliteitsnormen, in de wetgeving van de Unie vastgesteld en relevant voor het project, al niet worden nagekomen of worden beschouwd als niet-nagekomen;
 - vii. gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
 - viii. landschappen en plaatsen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

3. Soort en kenmerken van het potentiële effect

De waarschijnlijk aanzienlijke milieueffecten van het project moeten, in samenhang met de criteria onder punt 1 en 2, in aanmerking worden genomen, met inachtneming van:

- a) de orde van grootte en het ruimtelijk bereik van de effecten (bijvoorbeeld geografisch gebied en omvang van de bevolking die getroffen kan worden);
- b) de aard van het effect;
- c) het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- d) de intensiteit en complexiteit van het effect;
- e) de waarschijnlijkheid van het effect;
- f) de verwachte aanvang, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect;
- g) de cumulatie van effecten met de effecten van andere bestaande en/of goedgekeurde projecten;
- h) de mogelijkheid om de effecten doeltreffend te verminderen.

2.2 Procedure vormvrije formele m.e.r.-beoordeling

De procedure is opgenomen in art. 7.16 tot en met 7.20 Wet milieubeheer.

Voor elke aanvraag waarbij een formele m.e.r.-beoordeling aan de orde is moet:

- door de initiatiefnemer een vormvrije m.e.r.-beoordelingsnotitie worden opgesteld;
- het bevoegd gezag binnen 6 weken een m.e.r.-beoordelingsbesluit nemen;
- Het bevoegd gezag het m.e.r.-beoordelingsbesluit publiceren, onder andere in de Staatscourant; Dit besluit hoeft bij een vormvrije m.e.r.-beoordeling niet in de Staatscourant gepubliceerd te worden.
- de initiatiefnemer het m.e.r.-beoordelingsbesluit bij de vergunningaanvraag voegen.

3 KENMERKEN VAN HET PROJECT

3.1 Algemeen en omvang gehele project

Vigerende vergunning

De inrichting beschikt over een rechtsgeldige omgevingsvergunning voor het in werking hebben van een inrichting ex art. 2.1 lid 1 onder e Wabo (kenmerk MPM7431, verleend op 28-06-2011). De vigerende omgevingsvergunning is onherroepelijk en heeft betrekking op de diercategorieën en dieren aantallen zoals vermeldt in de paragraaf bedrijfsontwikkelingsplan.

Voorgenomen situatie

Het voornemen heeft betrekking op de diercategorieën en –aantallen zoals dieren aantallen zoals vermeldt in de paragraaf bedrijfsontwikkelingsplan. Als bijlage is de situatieschets en de plattegrondtekening van de voorgenomen situatie toegevoegd.

3.2 Cumulatie met andere projecten en/of goedgekeurde ontwikkelingen

In de omgeving bevinden zich meerdere intensieve en grondgebonden veehouderijen, waardoor cumulatie met andere veehouderijen kan optreden. De dichtbijgelegen veehouderij ligt op ca. 50m afstand van de inrichting. In de omgeving zijn naast de bestaande veehouderijen geen goedgekeurde, maar nog niet gerealiseerde ontwikkelingen aanwezig. In hoofdstuk 4 wordt bij de verschillende 'waarschijnlijk aanzienlijke milieueffecten' afzonderlijk ingegaan op de mogelijk cumulatieve effecten. Er wordt gebruik gemaakt extern salderen in het kader van het Wnb-spoor hierdoor

3.3 Gebruik van natuurlijke hulpbronnen

De natuurlijke hulpbronnen op aarde, in het bijzonder fossiele brandstoffen, vormen een basis voor alle menselijke activiteiten, en daarmee ook voor welvaart en welzijn. Om voor toekomstige generaties de beschikbaarheid van natuurlijke hulpbronnen te garanderen, is een duurzaam voorraadbeheer noodzakelijk.

Natuurlijke hulpbronnen kunnen ingedeeld worden in:

1. niet-vernieuwbare en vernieuwbare grondstofvoorraden
2. milieuvoorraden (schoon water, schone lucht, ruimte)
3. biodiversiteit (rijkdom van de natuur waaronder flora, fauna en habitats).

Niet-vernieuwbare grondstofvoorraden (zoals fossiele brandstoffen) worden niet of nauwelijks bij gevormd en zullen bij voortdurende winning ooit opraken. De vernieuwbare grondstofvoorraden worden door natuurlijke processen aangevuld, en zullen als de winning en aanwas op elkaar afgestemd zijn, tot in lengte van dagen beschikbaar blijven.

Binnen de inrichting wordt zeer beperkt aardgas verbruikt voor de verwarming van de stallen. Elektra wordt verbruikt voor met name de verlichting, ventilatie, en voerinstallatie. Het bedrijf is middels zonnepanelen met het toepassen van (elektriciteit) salderen zelfvoorzienend m.b.t. elektriciteit. Door de toepassing van energiebesparende maatregelen en monitoring van het verbruik wordt zo spaarzaam mogelijk omgegaan met het gas- en elektraverbruik. Binnen de inrichting wordt verder (diesel)olie verbruikt.

Verder wordt er leidingwater verbruikt, onder andere als drinkwater voor de dieren en voor reinigingsdoeleinden. Door de toepassing van waterbesparende maatregelen en monitoring wordt zo spaarzaam mogelijk omgegaan met het waterverbruik.

3.4 Productie van afvalstoffen

Binnen de inrichting komen afvalstoffen vrij, met name kadavers, restafvalstoffen, verpakkingsmateriaal, papier, plastic, GFT, klein chemisch afval en restanten medicijnen. Deze afvalstoffen worden via verschillende erkende inzamelaars afgevoerd.

Daarnaast komt binnen de inrichting bedrijfsafvalwater vrij, hetgeen wordt opgevangen in de mestput en samen met de drijfmest conform de Meststoffenwet uitgereden op landbouwgronden. Door de aanwezige dieren wordt mest geproduceerd. Het huishoudelijk afvalwater (hygiënesluis en kantine) wordt geloosd op het vuilwaterriool. Bedrijfsafvalwater wordt geloosd in de mestput. Er wordt geen verontreinigd (afval)water geloosd op het oppervlaktewater. Schoon hemelwater is afgekoppeld en vertraagd afgevoerd.

3.5 Verontreiniging en hinder

In het voornemen is sprake van emissies van met name ammoniak, geur, fijnstof, geluid, endotoxinen en vinden bodembedreigende activiteiten plaats. Hierdoor kan milieuhinder veroorzaakt worden. De emissies worden beperkt door het treffen van maatregelen. In hoofdstuk 4 worden deze aspecten en maatregelen nader uitgewerkt.

3.6 Risico's zware ongevallen en/of rampen

Hieronder wordt begrepen risico's van zware ongevallen en/of rampen die relevant zijn voor het project in kwestie, in overeenstemming met wetenschappelijke kennis.

De locatie ligt niet in de risicozone van buisleidingen of hoogspanningsleidingen.

Calamiteiten

Het bedrijf is zodanig ingericht dat het zo optimaal mogelijk kan functioneren. Toch kunnen binnen de inrichting onvoorziene situaties of calamiteiten ontstaan, zoals stroomstoringen of brand. Binnen de inrichting zijn de nodige veiligheidsvoorzieningen getroffen om een calamiteit en een hierdoor optredende bijzondere milieubelasting, te voorkomen dan wel te beperken. Zo is een alarminstallatie aanwezig die de ondernemer waarschuwt bij calamiteiten en een noodstroomaggregaat voor stroomstoringen.

3.7 Risico's voor de menselijke gezondheid

Bij een veehouderij betreft dit met name emissies van ammoniak, geur, fijnstof, geluid en endotoxinen, maar ook zoönosen en water- en bodemvervuiling. De emissies worden onder andere beperkt door de toepassing van emissiereducerende technieken, een hoge gezondheidsstatus van de veestapel en door (hygiëne)maatregelen op het bedrijf, de toepassing van bodembeschermende maatregelen en opvang van verontreinigd (afval)water.

In hoofdstuk 4 wordt (de beperking van) deze risico's nader uitgewerkt.

4 WAARSCHIJNLIJK AANZIENLIJKE MILIEUEFFECTEN

Op basis van de kenmerken van het gehele project en de locatie zijn in dit hoofdstuk de waarschijnlijk aanzienlijke milieueffecten uitgewerkt. Daar waar wettelijke normen gesteld worden zijn deze betrokken, aangezien het voldoen aan wettelijke normen een indicatie is dat er geen sprake is van belangrijke nadelige effecten op het milieu.

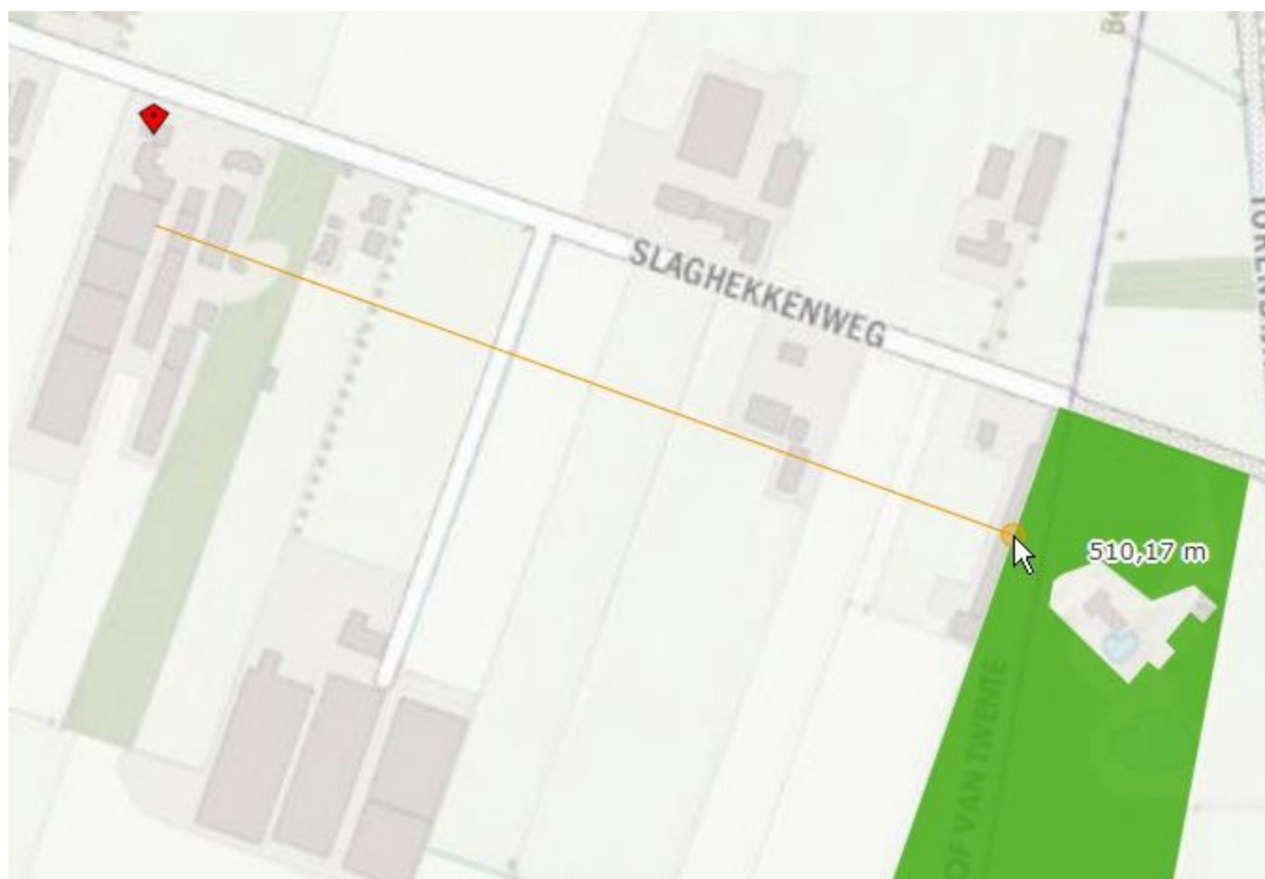
4.1 Ammoniak

4.1.1 Emissies

De vigerende omgevingsvergunning ziet toe op een ammoniakemissie van 2716 kg NH₃/jaar. De ammoniakemissie van het voornemen bedraagt 3318,8 kg NH₃/jaar. Op de locatie is er dus een toename van ammoniakemissie echter wordt dit volledig gecompenseerd door de aankoop van de rechten van de Slaghekkenweg 15 en 20. Per saldo wordt er 4326,2kg ingetrokken en komt er aan de slaghekkenweg 18 ruim 600 kg bij. Ten aanzien van emissie is er dus een afname van ruim 60% ammoniakemissie (2715,8 kg Nh₃ vergund +4326,2kgNh₃ aankoop =7042kg Nh₃ er wordt nu 3313,6 kg Nh₃ aangevraagd). Ten aanzien van de ammoniak depositie in zijn totaliteit daalt fors.

4.1.2 Wet ammoniak en veehouderij

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) vormt een onderdeel van de ammoniakregelgeving voor dierenverblijven van veehouderijen. Deze regelgeving heeft als doel de ammoniakuitstoot in heel Nederland terug te dringen. Voor een aantal gebieden geldt extra beleid met als doel de ammoniakdepositie op die gebieden - de zeer kwetsbare gebieden- te verminderen. De zeer kwetsbare gebieden worden door de Provincie aangewezen.

De inrichting is niet gelegen in een zeer kwetsbaar gebied (Wav-gebied) of een zone van 250 meter daar omheen. Het dichtstbijgelegen Wav-gebied is gelegen op ca. 500m afstand. De Wet Ammoniak en Veehouderij stelt geen aanvullende criteria.

4.1.3 Directe ammoniakschade

Het effect van de ammoniakemissie op gevoelige planten in de directe omgeving van stallen wordt beoordeeld aan de hand van het rapport "Stallucht en planten" dat in 1981 is opgesteld door het Instituut voor Plantenziektkundig Onderzoek (IPO). Dit rapport is bedoeld ter beoordeling van directe ammoniakschade veroorzaakt door ammoniakemissie bij intensieve varkens- en pluimveehouderijen op gevoelige gewasgroepen (kasteelt, fruitteelt, boomteelt). Andere gewasgroepen lopen een verwaarloosbare kans beschadigd te worden. Uit jurisprudentie blijkt dat minimaal een afstand van 50 meter moet worden aangehouden ten opzichte van kasteelt en coniferen. Ten opzichte van minder gevoelige planten en bomen, zoals een fruitboomgaard, is een afstand van 25 meter toereikend.

Van directe ammoniakschade bij gevoelige gewassen is geen sprake aangezien binnen 50 / 25 meter rondom de locatie geen gevoelige gewasgroepen aanwezig zijn.

4.1.4 Besluit emissiearme huisvesting

Besluit van 25 juni 2015 houdende regels met betrekking tot emissiearme huisvestingssystemen voor landbouwhuisdieren, Staatsblad 266, 2015. In werking sinds 1 augustus 2015.

Het Besluit emissiearme huisvesting heeft tot doel de emissie van ammoniak en van fijn stof uit dierenverblijven zoveel mogelijk te beperken door de emissie vanuit dierenverblijven aan een maximum te binden (maximale emissiewaarden).

Het Besluit emissiearme huisvesting is niet van toepassing op:

1. vrijloopstallen voor melk- en kalfkoeien > 2 jaar
2. biologisch productiemethoden, melk- en kalfkoeien uitgezonderd
3. kooi-huisvestingssystemen voor ouderdieren van legrassen en –kippen
4. huisvestingssystemen voor varkens waarvan inpandig leefoppervlak en oppervlak verharde uitloop groter of gelijk zijn aan:

diercategorie	Inpandig leefoppervlak m ² /dier	Oppervlak verharde uitloop m ² /dier
Vleesvarkens, opfokberen van circa 25kg tot 7mnd, opfokzeugen van circa 25kg tot 1ste dekking	1,1	0,7
Biggenopfok (gespeende biggen)	0,5	n.v.t.
Kraamzeugen (incl.biggen tot spenen)	6,5	n.v.t.
Guste en dragende zeugen	2,5	1,0

Het bedrijf gaat gecertificeerd biologisch produceren, hiermee wordt voldaan aan het Besluit emissiearme huisvesting

4.2 Geur

Kadastrale situatieschets/luchtfoto

Navolgend is een kadastrale situatieschets/luchtfoto bijgevoegd met weergave van de ligging van de gebouwen en emissiepunten.

Ligging geurgevoelige objecten

Afstand vanaf het dichtstbijgelegen emissiepunt tot:

Bebouwde kom:	1,3 km
Burgerwoning in buitengebied:	350 meter
Agrarische bedrijfswoning:	50 meter

Voorschriften geur Activiteitenbesluit

In het Activiteitenbesluit staan voorschriften voor geur voor de volgende agrarische activiteiten. Deze zijn geldig voor alle agrarische bedrijven:

- Opslaan van agrarische bedrijfsstoffen (vaste afstanden)

- Opslaan van drijfmest en digestaat (vaste afstanden)
- Opslaan van vloeibare bijvoedermiddelen en bereiden van brijvoer (gesloten systeem)
- Composteren

In de aangevraagde situatie/ voornemen zijn de volgende agrarische activiteiten van toepassing:

Opslaan van agrarische bedrijfsstoffen

Aanwezige bedrijfsstoffen:

Type agrarische bedrijfsstof	Afstand opslag tot GGO
Kuilvoer (maïs/gras)	350 m
Vaste mest (opslag <600 m ³)	350 m
Niet-verpompbare bijvoedermiddelen	350 m

Houden van landbouwhuisdieren

Voor agrarische bedrijven die onder het Activiteitenbesluit vallen (Type B bedrijven) is ten aanzien van het houden van landbouwhuisdieren de Wet geurhinder en veehouderij het toetsingskader. De Wet geurhinder en veehouderij vormt al vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de omgevingsvergunning, als het gaat om geurhinder vanuit dierenverblijven van veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object. Daarnaast stelt de Wet geurhinder eisen aan minimale benodigde vaste afstanden van gevel tot gevel en tot (voormalige) bedrijfswoningen. Tevens gelden vaste afstanden voor diercategorieën waar geen emissiefactoren voor vastgesteld zijn.

Geurverordening

Gemeenten zijn bevoegd om binnen bepaalde bandbreedtes gemotiveerd af te wijken van de wettelijk voorgeschreven geurnormen. Dit gebiedsgerichte beleid wordt vastgelegd in een gemeentelijke verordening. Om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan kan de gemeente een aanhoudingsbesluit nemen. Vergunningaanvragen worden dan vanaf de datum van het in werking treden van het aanhoudingsbesluit aangehouden tot de verordening in werking is getreden. Indien na één jaar na het in werking treden van het aanhoudingsbesluit geen verordening in werking is, dient de gemeente de vergunningaanvragen af te handelen aan de hand van de vereisten in de Wet geurhinder en veehouderij.

Onderhavige bevoegde gemeente heeft geen geurverordening vastgesteld. De wettelijke geurnormen, 14 ouE/m³ buiten de bebouwde kom en 3 ouE/m³ binnen de bebouwde kom, vormen het wettelijke toetsingskader.

Toelichting werkwijze geur berekening

Alle stallen worden natuurlijk geventileerd, op de stallen blijven de ventilatiekokers gehandhaafd, de ventilatoren komen te vervallen. Middels het schoorsteeneffect verlaat de lucht de stal. In de berekening is uitgegaan van de worst case situatie, dit zoals beschreven in de gebruikershandleiding V-stacks vergunningen (mei 2017) op pagina 26, dit is mijn ogen in deze situatie, gezien de ligging ten opzichte van de geurgevoelige objecten, een voor de hand liggende benadering. Conform handleiding is gekozen voor een uitstroom hoogte van 1,5 met een uitstroom diameter van 0,5m en een uitstroomsnelheid van 0,4m/s. als oppervlak is uitgegaan van een opening van 2,3 meter over de hele lengte van de stal 140m x 2,3 geeft een diameter van 20,2m. maximaal kan 10m² ingevoerd worden dit is gedaan.

Onderstaand e geurberekening:

Gegenereerd op: 19-11-2024 berekend met : V-Stacks Vergunning 2020 Release juli 2020 (c) DNV GL

Page 1

Naam van de berekening: nov goed

Gemaakt op: 2024-11-19 8:05:33

Rekentijd: 0:00:20

Naam van het bedrijf: Exterkate Slaghekkeweg 18 Bentelo

Berekende ruwheid: 0,265 m

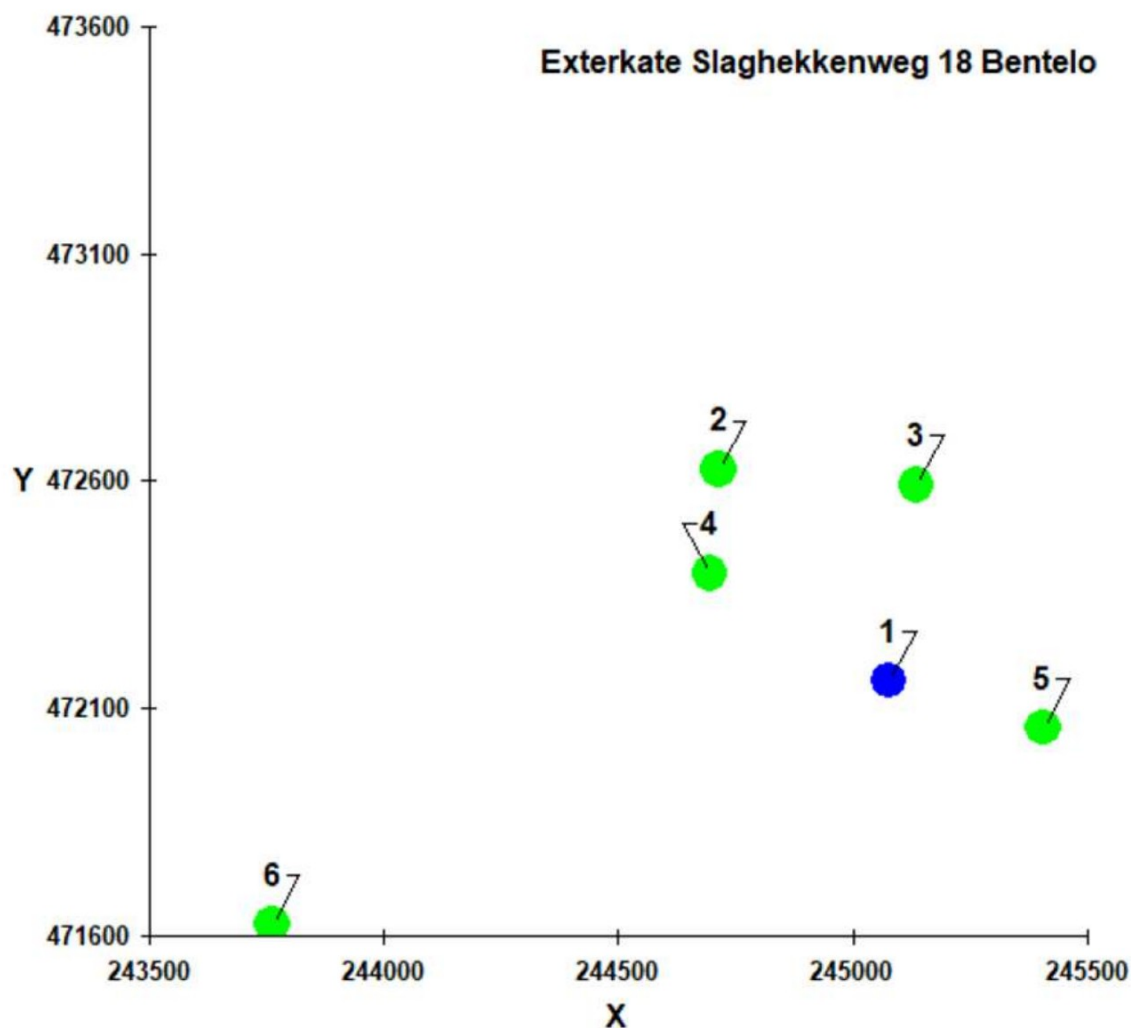
Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	hoek overdekte uitlo	245 077	472 160	1,5	10,0	0,40	21 978	3,6

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	Hofstedenweg 2	244 715	472 625	14,0	1,4
3	Hofstedenweg 4	245 136	472 591	14,0	2,5
4	Slaghekkeweg 12-12a	244 696	472 396	14,0	1,9
5	Slaghekkeweg 26	245 407	472 056	14,0	3,0
6	Bentelo Kastanje-str	243 762	471 624	3,0	0,3

Inmiddels is er een functiewijziging aan de orde op de Slaghekkeweg 20, dit was een intensief (varkens) bedrijf gecombineerd met een bouwbedrijf. De intensieve tak wordt beëindigd. Het bedrijf specialiseert richting het bouwbedrijf. M.b.t. geur wijzigt de situatie niet. Hier is de overgangsregeling van de Wet geurhinder voor aan de orde. Het gebruik op het perceel mbt de gebouwen blijft gelijk. De opslag en werkplaats wordt deels vernieuwd.

Toetsing aanvraag

Per object wordt voldaan aan de minimaal vereiste afstand gemeten vanaf de buitenzijde van de dierenverblijven tot een burgerwoning dan wel een woning horende bij een veehouderij. Er wordt voldaan aan de minimale afstand gemeten vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt tot aan woningen horende bij een veehouderij. Uit bovenstaande berekening blijkt dat ruim wordt voldaan aan de geurwetgeving. Ten aanzien van de cumulatieve geurhinder kan gezien het feit dat de activiteit van de burens op nummer 15 en 20 m.b.t. geur fors verlagen in geuruitstoot kan in combinatie met een zeer ruime afstand tot de geur gevoelige objecten op voorhand gezegd worden dat er geen ontoelaatbare toename van de cumulatieve geurhinder zal plaats vinden.

4.3 Fijnstof

Op 15 november 2007 is de 'Wet luchtkwaliteit' in werking getreden. Met de 'Wet luchtkwaliteit' wordt de wijziging van de Wet milieubeheer op het gebied van luchtkwaliteitseisen (Hoofdstuk 5 titel 2 Wm, Stb. 2007, 414) bedoeld. De Wet luchtkwaliteit is primair gericht op het voorkomen van effecten op de gezondheid van mensen. In bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit zijn grenswaarden opgenomen waarmee rekening moet worden gehouden bij beslissingen in het kader van o.a. de Wet Milieubeheer. In deze bijlage zijn grenswaarden opgenomen van de jaargemiddelde concentraties voor de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxides, fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}), koolmonoxide, benzeen, benzo(a)pyreen, ozon, lood, nikkel, arseen en cadmium. Tevens is voor stikstofdioxide en fijn stof PM₁₀ een maximaal aantal toegestane dagen opgenomen waarop de (24-)uurgemiddelde concentratie overschreden mag worden (overschrijdingsdagen genoemd).

De grenswaarden geven het kwaliteitsniveau van de buitenlucht aan, dat op een aangegeven tijdstip zoveel mogelijk moet zijn bereikt en waar die kwaliteit al aanwezig is, zoveel mogelijk in stand gehouden moet worden. Deze grenswaarden zijn overgenomen van de Wereld Gezondheid Organisatie.

Besluit 'Niet in betekenende mate'

In de algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Wanneer een uitbreiding 'niet in betekenende mate' bijdraagt kan de vergunning alsnog verleend worden. Dit volgt uit art. 5.16 Wm en het Besluit NIBM. Per 1 augustus 2009 geldt als NIBM 3% van de grenswaarde. Voor fijn stof komt dit neer een toename van 1,2 microgram op het beoordelingspunt.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden (dit volgt uit artikel 4, lid 1 van het Besluit NIBM).

Ook als het bevoegd gezag op een andere wijze, bijvoorbeeld door berekeningen, aannemelijk kan maken dat het geplande project NIBM bijdraagt, kan toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit achterwege blijven. Er zijn twee mogelijkheden om aannemelijk te maken dat een project binnen de NIBM-grens blijft:

- Aantonen dat een project binnen de grenzen van een categorie uit de Regeling NIBM valt. Verdere toetsing is dan niet nodig.
- Op een andere manier aannemelijk maken dat een project voldoet aan het 3% criterium, bijvoorbeeld met berekeningen. Voor kleinere ruimtelijke en verkeersplannen die effect kunnen hebben op de luchtkwaliteit heeft het Ministerie van I&M in samenwerking met InfoMil een NIBM-rekentool ontwikkeld.

Handreiking fijn stof voor veehouderijen

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning milieu of een OBM fijnstof in principe verlenen, als er geen overschrijding van de grenswaarden plaatsvindt. Is dat wel het geval, dan kan de vergunning alleen verleend worden, als de luchtkwaliteit door het project niet of niet in betekenende mate verslechtert.

Met rekenprogramma ISL3a kan berekend worden of de bijdrage NIBM is. Veehouderijen zijn niet opgenomen in de Regeling NIBM. Voor veehouderijen heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu in mei 2010 de "handreiking fijn stof voor veehouderijen" gepubliceerd. Uit de handreiking blijkt dat het niet altijd noodzakelijk is om met behulp van een berekening vast te stellen of er sprake is van NIBM. Als hulpmiddel

is een vuistregel opgesteld waarmee aangetoond kan worden dat een uitbreiding/oprichting van een veehouderij NIBM is.

NIBM niet toepassen in bepaalde gebieden

In vier gebieden in Nederland is het niet toegestaan om de NIBM toetsgrond bij bepaalde veehouderijen te gebruiken. Het gaat dan om veehouderijen met meer dan 800 kg fijnstof uitstoot. Het bevoegd gezag mag dan de vergunning niet verlenen met de NIBM-grondslag. Deze gebieden liggen in de gemeenten Asten, Nederweert, Deurne. Er ligt ook een gebied in delen van de gemeenten Barneveld, Ede, Renswoude en Scherpenzeel.

Beperking van de toepassing van NIBM betekent niet dat in de aangewezen gebieden geen ontwikkeling meer mogelijk is. Alleen is de NIBM-grondslag niet meer bruikbaar. De andere voorwaarden in artikel 5.16 Wm om de vergunning te verlenen, blijven gewoon van toepassing.

Toetsing aanvraag

Deze aanvraag heeft geen betrekking op een locatie welk zich bevindt in bovenstaande gebieden. NIBM kan toegepast worden.

NIBM-rekentool

Door de emissiefactoren (lijst te vinden op www.vrom.nl) te vermenigvuldigen met het aantal dieren vergund en aan te vragen dieren kan uitgerekend worden of er sprake is van een afname of toename van de totale fijnstof emissie. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de veranderingen in fijnstof emissie.

Tabel: afname emissie fijnstof

Omschrijving	Gram/sec	Gr/jaar
Bestaande vergunning	0,004261669	134396
Aangevraagde vergunning	0,005060153	159577
Toename	0,000798484	25181

Te Beschermen Objecten (TBO's)

De Regeling beoordeling luchtkwaliteit (RBL) bevat voorschriften over metingen en berekeningen om de concentratie en depositie van luchtverontreinigende stoffen vast te stellen. Voor het bepalen van de rekenpunten speelt het 'blootstellingscriterium' een rol. Het blootstellingscriterium houdt in dat de luchtkwaliteit alleen wordt beoordeeld op plaatsen waar een significante blootstelling van mensen plaatsvindt. Het gaat dan om een blootstellingsperiode, die in vergelijking met de middelingstijd van de grenswaarde (jaar, etmaal, uur) significant is.

De RBL geeft aan dat beoordeling niet hoeft plaats te vinden op:

- plaatsen waar het publiek geen toegang heeft en waar geen bewoning is.
- bedrijfsterreinen of terreinen van industriële inrichtingen. Dit omvat mede de (eigen) bedrijfswoning.

Hieruit volgt dat ter plaatse van woningen van derden moet worden getoetst aan de relevante grenswaarden van de Wet luchtkwaliteit. Het dichtstbijzijnde te beschermen object (TBO) ten opzichte van de emissiepunten is de Slaghekenweg 20. De afstand tot deze woning bedraagt ca. 50 meter, gemeten vanaf het dichtst bijgelegen emissiepunt.

De toe/afname van fijnstof emissie wordt getoetst aan de waarden in onderstaande tabel.

Afstand tot te toetsen plaats	70 m	80 m	90 m	100 m	120 m	140 m	160 m
Totale emissie in g/jr van uitbreiding/oprichting	324000	387000	473000	581000	817000	1075000	1376000
Bron: ECN. Getallen op basis van berekeningen met STACKS, versie 2008.							

De getallen in de tabel zijn worst-case genomen met een veiligheidsmarge. In de tabel staat op welke afstand de emissie in ieder geval nog NIBM bijdraagt.

Toesting aanvraag

Op basis van de beperkte toename op dit bedrijf en de afname ten gevolg van het staken van de eenden aan de Slaghekkenweg 15 (reductie van 1038072 gram stofuitstoot) en het beëindigen van de varkenstak aan de slaghekkenweg 20 kan worden vastgesteld dat de emissie van fijn stof als 'niet in betekende mate' ofwel NIBM kan worden beschouwd.

4.5 Volksgezondheid

4.5.1 Wetgeving en onderzoek

Ten Het houden van landbouwhuisdieren kan effect hebben op de volksgezondheid in de omgeving van de veehouderij. Risico's kunnen er ook zijn voor dieren die in nabijgelegen bedrijven worden gehouden. Het gaat hierbij om zoönosen (infectieziekten die van dieren op mensen kunnen overgaan) en bacteriën die resistent zijn tegen antibiotica, zoals MRSA. Ook vormt de emissie van fijnstof een risicofactor. Fijnstof uit stallen bestaat uit fijne en grovere fracties en bevat allerlei biologische agentia, waaronder endotoxinen. Daarnaast vormt geur een indirect risico voor de volksgezondheid. Ook geluidhinder en externe veiligheid zijn aspecten die effect kunnen hebben op de volksgezondheid.

Het bevoegd gezag is wettelijk verplicht om de effecten van (ruimtelijke) ontwikkelingen op de volksgezondheid in de besluitvorming mee te wegen. Het staat het bevoegd gezag in principe vrij op welke wijze deze verplichting ingevuld wordt. Voor sommige criteria zoals ammoniak, geur en fijnstof zijn specifieke wet- en regelgeving, richtlijnen en handelingsmethoden beschikbaar. Voor de gezondheid van mensen is dit echter niet of veel minder het geval. Het bevoegd gezag moet wel de gevolgen van ontwikkelingen van een veehouderij voor de gezondheid van mensen in de besluitvorming betrekken. Het bevoegd gezag moet zich baseren op beschikbare onderzoeken en 'algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten'.

Onderzoek Intensieve Veehouderij en Gezondheid (IVG)

Het RIVM heeft in 2008 een rapport gepubliceerd met betrekking tot intensieve veehouderij en volksgezondheid. Strekking van het Rapport RIVM 2008: Effecten van intensieve veehouderij- (mega)bedrijven op de volksgezondheid kunnen op verschillende manieren tot stand komen. Bijvoorbeeld via direct diercontact, via de lucht, via mest en via voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong. In 2009 is het onderzoek Intensieve Veehouderij en Gezondheid (IVG) gestart. In juni 2011 zijn de resultaten bekend gemaakt van dit IVG-onderzoek. Hieruit is geen duidelijke afstand tot veehouderijbedrijven gebleken en geen relatie met de omvang van veehouderijen of dierdichtheid te benoemen waarbij gezondheidseffecten bij mensen vaker optreden. Uit een publicatie van juli 2012 inzake het infectierisico van omwonenden van veehouderijen blijkt dat nog geen wetenschappelijk onderbouwde uitspraken kunnen worden gedaan, met uitzondering van Q-koorts. Voornoemde afgeronde onderzoeksrapporten beschouwde de rechter niet als 'algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten'. De Gezondheidsraad heeft op 30 november 2012 het advies 'Gezondheidsrisico's rond veehouderijen' gepubliceerd. Hierin wordt gesteld dat het niet bekend is tot welke afstand omwonenden van veehouderijen verhoogde gezondheidsrisico's lopen. Op basis hiervan is niet op wetenschappelijke gronden één landelijke 'veilige' minimumafstand vast te stellen tussen veehouderijen en woningen.

Onderzoek Veehouderij en Gezondheid van Omwonenden (VGO)

In 2014 is het onderzoek 'Veehouderij en Gezondheid van Omwonenden (VGO)' van start gegaan. Het RIVM, Wageningen UR, IRAS en NIVEL hebben gezamenlijk dit aanvullende onderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn bekend gemaakt in juli 2016. In het VGO is onderzocht of het wonen in de buurt van veehouderijen effect kan hebben op de gezondheid van de omwonenden. Hieruit komen een aantal positieve en een aantal negatieve gezondheidseffecten naar voren. Een eenduidig antwoord is dan ook niet te geven. Aangetoond is dat mensen die rondom veehouderijen wonen minder astma en allergieën hebben. Dicht bij veehouderijen wonen minder mensen met COPD. Daar staat tegenover dat de mensen in deze omgeving die wel COPD hebben, daar vaker en/of ernstigere complicaties van hebben. Verder is er een verband gevonden tussen wonen nabij veehouderijen en een verlaagde longfunctie. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door stoffen die afkomstig zijn van de veehouderij, in het bijzonder pluimveehouderij.

Rapport Emissies van Endotoxinen uit de veehouderij (fase 3a)

Tegelijk met het VGO-rapport is in juli 2016 het Rapport Emissies van endotoxinen uit de veehouderij (fase 3a) bekend gemaakt. Dit rapport beschrijft het resultaat van metingen aan de emissies van endotoxinen uit de veehouderij. In stof worden van micro-organismen afkomstige endotoxinen gevonden. Endotoxinen zijn dode celwand-deeltjes van bacteriën die geen pathogene eigenschappen meer hebben. Wel kunnen endotoxinen na inademing tot gezondheidsklachten leiden. Meer onderzoek is nodig om de invloed van deze eigenschappen bij endotoxinen te bepalen. De Gezondheidsraad beveelt ten aanzien van de endotoxinen-blootstelling een adviesgrenswaarde van 30 EU/m³ aan.

Veehouderij en gezondheid Omwonenden (aanvullende studies).

Op 16 juni 2017 is het rapport 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (aanvullende studies)' bekend gemaakt. In dit rapport worden de resultaten uit het rapport 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden' van juli 2016 bevestigd. Daarnaast wordt in het rapport ingegaan op de effecten van geitenhouderijen. Uit aanvullende studies volgen sterke aanwijzingen dat fijnstof en componenten ervan mensen gevoeliger maken voor luchtweginfecties. Specifieke ziekteverwekkers afkomstig van dieren kunnen echter niet worden uitgesloten. Ook rondom geitenhouderijen hebben mensen een grotere kans op longontsteking. Eerder zijn hiervoor al aanwijzingen gevonden, die nu nader onderbouwd zijn over een langere periode. Het onderzoek bevestigt ook de eerdere conclusie dat mensen met COPD, die in de buurt van veehouderijen wonen, vaker en ernstiger klachten hebben dan mensen die op grotere afstand van veehouderijen wonen. Uit luchtmetingen in de woonomgeving blijkt dat de concentratie endotoxinen in de lucht toeneemt naarmate de afstand tot een veehouderij kleiner wordt of het aantal veehouderijen in een gebied (de dichtheid) groter wordt. Ook sectoren van de veehouderij die niet bekendstaan om een hoge uitstoot van stoffen lijken toch substantieel bij te dragen aan de concentratie van endotoxinen in de leefomgeving.

ILVO-onderzoek

Uit onderzoek van het Belgisch Instituut Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) in het voorjaar van 2017 blijkt dat een groot deel van de in het Nederlandse VGO-onderzoek aangehaalde risico's niet relevant zijn, gebrek aan wetenschappelijke basis hebben en niet specifiek zijn voor omwonenden van veehouderijen. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het veerijke West-Vlaanderen. Het Nederlandse VGO-onderzoek kan volgens de Belgische onderzoekers niet claimen of suggereren dat veehouderijen een negatief gezondheidseffect hebben op omwonenden. Bijkomend onderzoek is dan ook nodig. Zo moet worden nagegaan of er een effect is van de gecombineerde emissies uit veehouderij, de transportsector en andere industriële sectoren. Op het eerste gezicht lijkt de impact van wonen nabij een stal op de gezondheid beperkt, maar er zijn nog een aantal vraagtekens die beantwoord moeten worden. In haar rapport stelt ILVO dat uit de stallen zowel primair fijnstof als ammoniak ontsnapt. Ammoniak op zich vormt geen bewezen gezondheidsrisico, maar in de buitenlucht, ver weg van de stallen, kan het zich binden aan andere vervuilende stoffen zoals roet. Wat ontstaat, is secundair fijnstof dat voor iedereen, niet enkel voor de omwonenden van veestallen, schadelijk kan zijn. Om de gevolgen van deze combinatie van fijnstof en ammoniak, evenals het aandeel van de landbouwsector in de uitstoot van fijn stof beter in kaart te brengen, is naar de mening van de ILVO-onderzoekers verder onderzoek nodig. Niet omdat er een mogelijk risico bestaat, maar om uitsluitsel te geven en duidelijkheid te brengen in de discussie die er nu bestaat.

In het Nederlandse volksgezondheidsonderzoek (VGO) wordt het verhoogde aantal longontstekingen in regio's met intensieve veehouderij gelinkt aan verhoogde concentraties endotoxines. Maar volgens ILVO is het onwaarschijnlijk dat zuivere endotoxines de oorzaak zijn. De gebruikte grenswaarde is gebaseerd op endotoxines gehecht aan fijnstof, terwijl ze in stallen voornamelijk hechten aan grovere stoffracties. En dat grover stof dringt slechts binnen in de bovenste luchtwegen, niet in de lagere. Bovendien tonen recente studies, waaronder VGO, aan dat endotoxines bij omwonenden ook positieve effecten kunnen hebben in de bovenste luchtwegen, zoals een beschermend effect tegen astma en allergieën. Omdat duidelijkheid ontbreekt, is het volgens ILVO momenteel wetenschappelijk onmogelijk om een veiligheidsnorm voor

omwonenden te definiëren en te hanteren. Ook hier is verder onderzoek nodig, ook met aandacht voor de mogelijke positieve effecten van endotoxines.

ILVO bestudeerde ook het risico op verspreiding van bacteriën, virussen, schimmels en parasieten die aanwezig kunnen zijn bij vee, en de effecten van geneesmiddelengebruik in de stallen in de ontwikkeling van resistentie. Het is echter weinig waarschijnlijk dat deze pathogenen zich verspreiden via de lucht, maar blootstelling via de ruimere leefomgeving zoals mest en water. Via voeding is het wel mogelijk. Denk aan besmettingen met Salmonella, Campylobacter, E. coli, Hepatitis E, antibioticaresistente bacteriën en azoleresistente schimmels. Het risico beperkt zich hier dus niet tot de omwonenden, maar breidt zich uit tot de algemene volksgezondheid.

Vervolgonderzoeken en vervolgadvisie Gezondheidsraad (2018)

De Gezondheidsraad geeft aan dat het nog steeds niet duidelijk is of er sprake is van een oorzakelijk verband tussen longproblemen en veehouderijen. Daarvoor is het aantal kwalitatief goede onderzoeken zowel in Nederland als in het buitenland te beperkt. Hoewel niet kan worden vastgesteld wat de luchtwegeffecten rond veehouderijen veroorzaakt, is het volgens de raad wel zinvol maatregelen te treffen en adviseert dan ook verdere reductie van de uitstoot van fijnstof. In de lucht rond veehouderijen zit veel fijnstof en uit onderzoek in stedelijke omgevingen blijkt dat fijnstof waarschijnlijk effecten veroorzaakt op luchtwegen en longen. Reductie van fijnstof bevordert dus de volksgezondheid als geheel. Ook adviseert de raad om de uitstoot van ammoniak verder te verminderen, omdat ammoniak bijdraagt aan de vorming van fijnstof.

Vervolgonderzoek Veehouderijen en Volksgezondheid Omwonenden; VGO3

Eind 2017 is het eerste onderzoek binnen het onderzoeksprogramma VGO3 van start gegaan. Dit onderzoek is nu afgerond. Tot 2021 zullen verschillende deelonderzoeken afgerond worden. Doel van dit vervolgonderzoek was nagaan of de eerder gevonden associatie tussen wonen in de omgeving van geiten- en pluimveehouderijen en longproblemen kan worden aangetoond. Het onderzoek richt zich op de periode 2014 tot en met 2016. Eerder onderzoek liep van 2009-2013.

Uit dit onderzoek volgt dat mensen rondom pluimveehouderijen geen grotere kans hebben op een longontsteking. De eerder gevonden associatie tussen het wonen in de nabijheid van een geitenhouderij en het voorkomen van longontstekingen binnen een reikwijdte van 2 kilometer wordt met dit onderzoek bevestigd voor de periode 2014-2016. Aandoeningen als astma en hooikoorts blijken al enige jaren significant minder vaak voor te komen binnen een straal van 1 kilometer van een geitenbedrijf. De resultaten worden door de onderzoekers als robuust gekarakteriseerd. De oorzaak van de toename van longontstekingen rond geitenbedrijven is echter nog onbekend. Daar is verder onderzoek voor noodzakelijk voordat gerichte maatregelen kunnen worden genomen. De overheid heeft dit vervolgonderzoek toegezegd. Onbekend is of deze resultaten ook van toepassing zijn op andere regio's dan het VGO onderzoeksgebied (het oosten van Noord-Brabant en Limburg). Mogelijk speelt naast de luchtverontreiniging vanuit veehouderijen, ook de algemene luchtkwaliteit een rol. De luchtkwaliteit in het onderzoeksgebied wordt gekenmerkt door een hoog achtergrondniveau aan fijnstof. Dit komt onder andere door import van fijnstof vanuit het buitenland. Hoe dat de resultaten beïnvloedt is niet bekend. Een van de onderzoeken binnen het VGO3 onderzoeksprogramma zal daarom plaatsvinden in de provincies Utrecht, Gelderland en Overijssel. Dit onderzoek zal in 2019 worden afgerond.

4.5.2 Zoönosen

4. Zoönosen varkens

De verbetering van de diergezondheid op veehouderijen is volop in ontwikkeling. Een aantal besmettelijke dierziekten is al uitgeroeid of sterk teruggedrongen. Kwaliteitszorgsystemen hebben door controles op het voorkomen van ziekten en naleving van hygiënevoorschriften hieraan bijgedragen.

Zoönosen zijn infectieziekten veroorzaakt door micro-organismen die kunnen overgaan van dieren naar mensen. De belangrijkste zoönosen die voorkomen in de varkenssector worden hier toegelicht:

Varkensinfluenza

Mensen kunnen door direct contact met varkens besmet raken met varkens-influenzavirussen. Dit komt in Nederland zelden voor. Mensen die geïnfecteerd raken met een varkensinfluenzavirus hebben dezelfde klachten als na infectie met een humaan influenzavirus. Omdat bij varkens dezelfde subtypen voorkomen als bij mensen bestaat er een bepaalde mate van immuniteit waardoor infectie minder ernstige gevolgen heeft. Bij mensen die beroepsmatig in contact komen met varkens worden in het bloed vaker antistoffen gevonden tegen varkens-influenzavirussen dan bij mensen die dit contact niet hebben.

MRSA

MRSA is een bacterie die voorkomt bij gezonde mensen, zonder dat zij daar last van hebben. MRSA is resistent voor behandeling met de meeste antibiotica. Personen die nauw contact hebben met varkens, hebben een verhoogd risico op een besmetting met de veehouderij-gerelateerde MRSA. Transmissie van MRSA op veehouderijbedrijven van dier naar mens vindt plaats door contact met dieren, mest of stof of inhalatie van stallucht. Lopende onderzoeken moeten meer inzicht verschaffen. Het MRSA-dragerschap is voor de meeste mensen geen grote bedreiging voor de gezondheid. In hoeverre de uitstoot van stallucht kan leiden tot MRSA-besmetting van omwonenden is nog onduidelijk. In de buitenlucht vindt een sterke verdunning plaats, waardoor de kans op contact met MRSA snel afneemt met toenemende afstand van de stal. Toepassing van luchtwassers heeft waarschijnlijk een beperkend effect op de aanwezigheid van MRSA, maar hiernaar moet nog nader onderzoek verricht worden.

Antibiotica-resistentie

Mensen kunnen antibiotica-resistente bacteriën overnemen van dieren, via voedsel of contact met dieren. Bacteriën kunnen resistentie ontwikkelen als neveneffect van het gebruik van antibiotica om dierziekten te bestrijden. De resistentie is het hoogst bij dieren die voor de vleesproductie worden gehouden. Het risico voor de volksgezondheid is dat resistente bacteriën kunnen veranderen in meer virulente of aan de mens aangepaste varianten of hun resistentie overdragen aan andere bacteriën. Omdat voor dieren grotendeels dezelfde antibiotica worden gebruikt als voor mensen vormt resistentie een risico voor de volksgezondheid. In de hele veehouderijsector is aandacht voor beperking van het antibioticaverbruik. Het is sinds 2006 al verboden om antimicrobiële voerbepaarders toe te passen in mengvoer. Het landelijk beleid is momenteel al gericht op een forse reductie van het antibioticagebruik in de veehouderij (70% in 2015) en een zorgvuldig gebruik.

Maatregelen op bedrijfsniveau

Binnen de inrichting zijn maatregelen getroffen om de insleep en verspreiding van ziektekiemen te voorkomen en de uitstoot van stoffen te reduceren. Een goed ontwerp van de stal en goede bedrijfsvoering zijn hierbij erg belangrijk. Daarnaast minimaliseert een gezond dierbestand de kans op problemen met volksgezondheid. Het houden van varkens vereist de nodige hygiëne-maatregelen om insleep en eventuele verspreiding van besmettelijke dierziekten zo veel mogelijk te voorkomen.

De volgende maatregelen worden getroffen:

- Periodieke reiniging en desinfectie van gebouwen en materialen

- Bezoekersregeling: in principe worden er zo weinig mogelijk bezoekers toegelaten in de stallen en in het 'schone gedeelte' van het bedrijf. Derden die noodzakelijke diensten verrichten en controleurs van wie de toegang wettelijk is vastgelegd, vormen een uitzondering.
- Bezoekers die voorafgaand aan het bezoek in aanraking zijn geweest met varkens worden niet op het schone gedeelte van het bedrijf toegelaten
- Doucheverplichting voor alle medewerkers en alle bezoekers voor het betreden van de bedrijfsruimten
- Het dragen van bedrijfskleding en bedrijfsschoeisel dat op het bedrijf wordt verstrekt.
- Waar nodig zullen dieren preventief ingeënt worden.
- Het gebruik van antibiotica wordt zoveel mogelijk beperkt en er wordt voldaan aan de PVE-verordening voor antibioticaregistratie en verantwoord antibioticaverbruik.
- Goede ongediertebestrijding die wordt verzorgd door een professionele ongediertebestrijder
- Het bedrijf heeft een bedrijfsbehandelplan (BBP) en een bedrijfsgezondheidsplan (BGP). Het (BBP) is een door de dierenarts opgesteld plan waarin de voorgenomen behandelwijze van de mogelijk optredende dierziekten op het bedrijf van de ondernemer wordt vastgelegd. Een BGP is een plan waarin naast het bedrijfsbehandelplan de maatregelen zijn beschreven die door de ondernemer worden genomen om het gebruik van antibioticum te beperken.
- Door een optimale klimaatregeling worden emissies in de stal gereduceerd en wordt naar de laatste stand der techniek naar behoefte geventileerd. Hiermee wordt voorkomen dat er teveel of te weinig geventileerd wordt zonder noodzaak. De emissies van ammoniak, geur en fijn stof zijn een resultante van het ventilatiedebiet en de concentratie in de lucht. Een lager debiet geeft, zelfs als de concentratie in de lucht toeneemt, lagere emissies. En de situering van de uitstroom van de stallucht is zo gekozen dat de belasting van omliggende woningen is geminimaliseerd.

Met bovenstaande maatregelen wordt op een controleerbare en handhaafbare manier de risico's voor de volksgezondheid geminimaliseerd.

4.6 Bodem

Verwaarloosbaar en aanvaardbaar bodemrisico

Als binnen een inrichting bodembedreigende bedrijfsmatige activiteiten worden verricht, moet de kans op bodemverontreiniging tot een verwaarloosbaar minimum worden teruggebracht. In het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling staan algemene voorschriften opgenomen ten aanzien van bodembedreigende activiteiten (ook van toepassing op vergunningplichtige inrichtingen). Deze voorschriften betreffen verplichte maatregelen en voorzieningen om tot een 'verwaarloosbaar bodemrisico' te komen. Per activiteit is aan de hand van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB 2012) het vereiste voorzieningenniveau bepaald om dit verwaarloosbaar bodemrisico te bereiken. In bestaande situaties waar achteraf geen voorzieningen meer aangebracht kunnen worden kan, na instemming van het bevoegde gezag, volstaan worden met een 'aanvaardbaar bodemrisico'. Het bevoegd gezag moet daartoe wel met een maatwerkvoorschrift toestemming hebben verleend.

Bodembeschermende voorzieningen en beheermaatregelen

Bodembeschermende voorzieningen zijn fysieke voorzieningen, zoals vloeren, verhardingen en lekbakken. Deze voorzieningen moeten altijd in combinatie met de daarbij behorende maatregelen worden toegepast. Bij bodem beschermende maatregelen gaat het om bijvoorbeeld organisatorische maatregelen. In de Activiteitenregeling is voor verschillende bedrijfsmatige activiteiten aangegeven welke combinaties van voorzieningen en maatregelen leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico en binnen die inrichting getroffen moeten worden zodat aan dit doelvoorschrift wordt voldaan. Hierbij is aangesloten bij de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB 2012). De NRB-aanpak is samen te vatten als 'vloeiستofdichte vloer of verharding' met een minimum aan gedragsvoorschriften' of 'vloeiستof kerende voorziening' en/of lekbakken met een zwaar accent op de daarop toegesneden gedragsvoorschriften'. Voor activiteiten waarbij vloeiستof kerende voorzieningen worden vereist, zijn in het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling specifieke beheermaatregelen opgenomen. Ze zijn gebaseerd op de NRB en moeten in combinatie worden toegepast. Het gaat om een inspectieprogramma voor apparatuur en emballage en een spill-controleprogramma. Alle acties die bij een beheermaatregel horen moeten zijn uitgewerkt in procedures en werkinstructies.

Algemene eisen voor bodem beschermende voorzieningen

Bodembeschermende voorzieningen moeten zo zijn uitgevoerd dat het morsen/lekken (spills) van bodembedreigende vloeiستoffen effectief wordt opgevangen en opgeruimd. Brandbare vloeiستoffen en giftige stoffen moeten direct worden opgeruimd. Verder moet de voorziening bestand zijn tegen de inwerking van de stof en genoeg opvangcapaciteit bieden. Voorbeelden van bodem beschermende voorzieningen zijn absorptiekorrels, lekbakken, mestdekplaten en olie-waterscheiders.

Voor lekbakken stelt de Activiteitenregeling aanvullende eisen: vervuiling door hemelwater of andere stoffen moet worden voorkomen (afdekking of gescheiden opvang en afvoer van hemelwater), de opvangcapaciteit moet minimaal 110% zijn van de inhoud van de grootste verpakkingseenheid of opslagtank met als ondergrens minstens 10% van de inhoud van alle opslagen stoffen).

Algemene zorgplicht

Als algemene zorgplicht geldt dat bodemverontreiniging voor zover mogelijk wordt voorkomen dan wel voor zover dat niet mogelijk is zoveel mogelijk wordt beperkt. Artikel 13 van de Wet bodembescherming (Wbb) is rechtstreeks van toepassing op de inrichting. Voor zover in de op te leggen voorschriften niet specifiek is vastgelegd welke bodem beschermende maatregelen moeten zijn uitgevoerd, dwingt artikel 13 van de Wbb tot een zorgvuldige bedrijfsvoering. In verband met de strekking van het begrip bodemverontreiniging is van belang dat het begrip bodem ook het grondwater omvat. Het melden van ongewone en gewone voorvallen met betrekking tot bodembescherming is geregeld in artikel 27 en 30 van de Wbb. Deze zorgplicht zal door de inrichting houder in acht worden genomen.

Bodembedreigende activiteiten

Een bodembedreigende activiteit is gedefinieerd de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB). De volgende voorgenomen activiteiten worden als bodembedreigend aangemerkt:

- Opslag van drijfmest
- Opslag reinigings- en ontsmettingsmiddelen in emballage
- Opslag van diergeneesmiddelen
- Opslag van olie
- Opslag van kadavers
- Spoelplaats

Opslag van drijfmest

De geproduceerde drijfmest wordt opgeslagen in mestkelders onder de stallen. Deze voldoen aan de voorschriften in de Activiteitenregeling en de eisen van de HBRM¹. De vloeren en de wanden zijn vloeistofkerend uitgevoerd.

Opslag olie

De olie wordt opgeslagen in een bovengrondse tank welke is geplaatst in een vloeistofdichte lekbak. De tank is uitgevoerd conform de bepalingen van de PGS 30. Ter plaatse van het afleverpunt is de vloer vloeistofkerend uitgevoerd, waarmee gedurende bepaalde tijd het doordringen van gemorst product in de bodem wordt verhinderd. Gemorst product moet met behulp van absorptiemateriaal zo spoedig mogelijk worden verwijderd. In de nabijheid van het afleverpunt zal daarvoor absorptiemateriaal in voorraad worden gehouden.

Binnen de inrichting is een noodstroomaggregaat aanwezig. Dit aggregaat wordt aangedreven met dieselolie. Onder het aggregaat is dieselopslag in emballage aanwezig. De diesel valt onder ADR-klasse 3 waarop de PGS 15 van toepassing is². De opslag van deze emballage voldoet aan de bepalingen van de PGS 15.

Opslag van reinigings- en ontsmettingsmiddelen in emballage

Reinigings- en ontsmettingsmiddelen worden boven een lekbak opgeslagen in een opslagkast.

Opslag van diergeneesmiddelen

Diergeneesmiddelen worden in de originele verpakking opgeslagen in een afsluitbare koelkast.

Opslag van kadavers

De kleine kadavers worden opgeslagen in een vloeistofdichte voorziening met koeling. Grote kadavers worden opgeslagen op de vloeistofdichte kadaverplaat of in een vloeistofdichte kadaver-ton. De opslag van kadavers voldoet aan de Regeling dierlijke producten 2013.

Spoelplaats

Het spoelwater bestaat naast reinigings- en/of ontsmettingsmiddel alleen uit mest, zand en zaagselresten. De spoelplaats is voorzien van een vloeistofkerende vloer met afvoerput naar de mestkelder. De spoelplaats is afwaterend naar een afvoerpunt aangelegd en voorzien van een opstaande rand en is bestand tegen de inwerking van reinigings- en/of ontsmettingsmiddel. Het reinigingswater wordt opgevangen in een mestdichte opvangput. De inhoud van deze opvangput wordt periodiek overgepompt naar de mestkelder om samen met de drijfmest conform de meststoffenwet uitgereden te worden.

¹ De door de Ministerie van VROM uitgegeven publicatie "bouwtechnische richtlijnen mestbassins" (BRM en HBRM)

² Het betreft hier de opslag in emballage en geen bovengrondse tank waar de PGS 30 richtlijnen voor stelt.

4.7 Water

WATERVERBRUIK

Binnen het bedrijf wordt gebruik gemaakt van leidingwater. Het bedrijfswater wordt gebruikt als drinkwater dieren, reinigingswater.

Schatting waterverbruik (o.b.v. normen / nota's):

Drinkwater dieren	:	4000	m ³ /jaar
Reinigingswater	:	50	m ³ /jaar
Totaal geschat waterverbruik:		4050	m ³ /jaar

Als waterbesparende maatregel worden de stallen ingeweekt, voordat ze met een hogedrukreiniger gereinigd worden. De drinkwatervoorzieningen in de hokken zijn voorzien van anti-mors bakjes.

AFVALWATER

Er wordt geen afvalwater geloosd op het oppervlaktewater.

Schatting afvalwaterproductie:

Reinigingswater:	150 m ³ /jaar (mestput)
Huishoudelijk afvalwater:	25 m ³ /jaar (mestput)

HEMELWATER

Het schone hemelwater dat afkomstig is van daken en erfverharding is afgekoppeld. Het hemelwater afkomstig van het bestaande, vergunde verharde oppervlak wordt via de perceelssloot vertraagd geloosd op het oppervlakte water.

4.8 Energie

In het kader van de omgevingsvergunning en bij een melding in het kader van het Activiteitenbesluit milieubeheer is het van belang te weten wat het energieverbruik van de inrichting is. Inrichtingen kunnen in drie verschillende categorieën worden ingedeeld: kleingebruikers, middelgebruikers en de grootgebruikers. Hierbij is aansluiting gezocht bij het Activiteitenbesluit milieubeheer. In het vergunningverleningsproces kan de Uniforme leidraad energiebesparing gebruikt worden.

Energieverbruik kan in drie categorieën worden opgedeeld;

1. Kleingebruikers met een verbruik van minder dan 25.000 m³ gas én minder dan 50.000 kWh elektriciteit.
2. Middelgebruikers met een verbruik van tussen de 25.000 m³ en 75.000 m³ gas of tussen de 50.000 kWh en 200.000 kWh elektriciteit.
3. Grootgebruikers met een gasverbruik van meer dan 75.000 m³ en/of een elektriciteitsverbruik van meer dan 200.000 kWh.

Voor kleinverbruikers worden geen voorschriften over het besparen van energie opgenomen in de vergunning. Bij middelgebruikers beoordeelt het bevoegd gezag of alle rendabele (BBT-) maatregelen zijn genomen. Als dit niet het geval is kan het bevoegd gezag een haalbaarheidsonderzoek naar specifieke BBT-maatregelen eisen (brief van het Ministerie van VROM, kenmerk DGM/SB2007109294, januari 2008). Ten slotte geldt voor grootgebruikers dat het bevoegd gezag een energieonderzoek kan eisen.

Meten en registreren van energiegegevens

Energiebron	Wijze van registratie	Frequentie	Door wie?
Gas:	per meter	1x per jaar	leverancier
Elektriciteit:	per meter	1x per jaar	leverancier

Overzicht verwachte energiegebruik

Het gasverbruik zal ten gevolge van het voornemen dalen ten opzichte van de vergunde situatie.

Het elektriciteitsverbruik zal ten gevolge van het voornemen dalen ten opzichte van de vergunde situatie.

Energiebron	Verbruik voornemen (geschat o.b.v. normen /nota's)
Aardgas (verwarming stallen):	2500 m ³ /j
Elektriciteit licht, installaties etc.:	25000 kWh/j

Binnen de inrichting wordt gebruik gemaakt van krachtstroom (380 V)

Het bedrijf is middels zonnepanelen met het toepassen van (elektriciteit) salderen zelfvoorzienend m.b.t. elektriciteit.

Energiebesparende maatregelen

Binnen de stallen worden de volgende maatregelen getroffen om het energieverbruik tot een minimum te beperken:

- Het gehele gebouw (wanden en daken) is geïsoleerd (K-waarde 0,4);
- De stal is voorzien van natuurlijke ventilatie

- Alle verwarmingsleidingen zijn, daar waar nodig, geïsoleerd.
- Alle ligplaatsen zijn voorzien van isolatie.
- Het hele gebouw is voorzien van energiearme armaturen.
- Verlichting in de afdelingen is met een dag-nacht schakelaar afgesteld op het dag- en nacht ritme van de dieren en de wettelijke vereisten voor licht, die opgenomen staan in de wet- en regelgeving voor dierwelzijn. In de loopgangen komen bewegingsschakelaars. Deze maatregelen beperken het elektraverbruik voor verlichting in de stallen.

Verder worden 'good house keeping' maatregelen toegepast. Dit betekent dat de omstandigheden in de stal worden afgestemd op de veranderingen in dieren aantallen, gewicht en leeftijd van de dieren. Klimaatbeheersing is hierbij een heel belangrijk punt. De instellingen van de bepalende klimaatparameters (temperatuur, CO₂-gehalte, vochtgehalte) worden op de meest recente inzichten en gewijzigde leefomstandigheden afgestemd. Als good housekeeping maatregelen worden verder:

- De klimaatinstellingen dagelijks gecontroleerd.
- De meet-smoorunits na iedere ronde gereinigd.
- De ventilatoren ieder kwartaal gereinigd.
- De instellingen op klimaatregelapparatuur dagelijks gecontroleerd en bijgesteld.
- De luchtinlaten en luchtkanalen frequent geïnspecteerd om te hoge weerstanden in ventilatiesystemen te voorkomen.
- De luchtwassers wekelijks gereinigd, conform de GL-leaflets.

Om inzicht te verkrijgen in het verbruik van energie binnen de inrichting vindt een registratie van het energieverbruik plaats. Hierdoor krijgen zowel de aanvrager als het bevoegd gezag een goed beeld van het jaarlijks energieverbruik, zodat adequaat kan worden gereageerd bij significante afwijkingen. Op basis van de bovengenoemde maatregelen kan geconcludeerd worden dat wat betreft energie de best beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Het bedrijf streeft ernaar om energie neutraal te worden.

Energiebesparingsplicht.

Het bedrijf geeft volop invulling aan de energiebesparing plicht. Hiervoor is ook de noodzakelijke (RVO) melding gedaan.

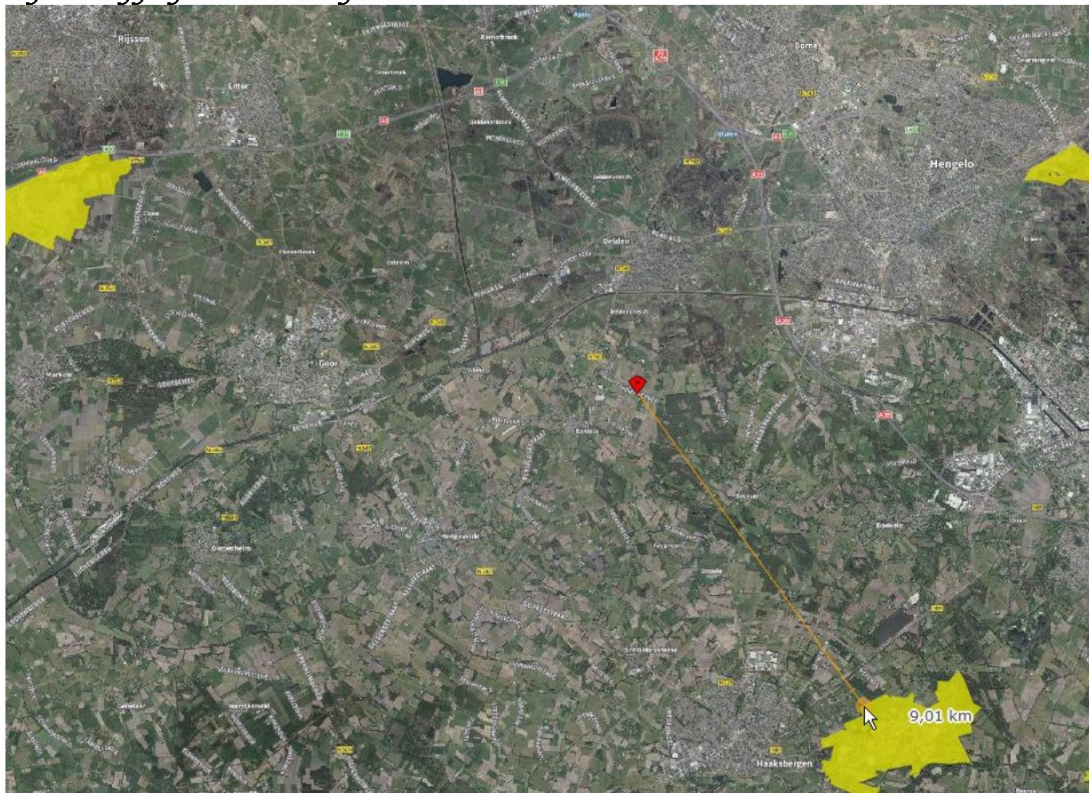
4.9 Natuur

4.9.1 Natura2000 gebieden

In de omgeving liggen de volgende Natura2000-gebieden:

- Naam gebied: Haaksbergervveen en Buurse zand 9km, provincie Overijssel
- Naam gebied: Lonnekermeer 10 km, provincie Overijssel

Figuur: Ligging Natura2000-gebieden

Als een agrarisch bedrijf activiteiten wil uitvoeren die nadelige gevolgen kunnen hebben voor Natura2000-gebieden is daar in veel gevallen toestemming in het kader van de Wet natuurbescherming voor nodig. Deze toestemming kan aangehaakt zijn bij een omgevingsvergunning. Aanhaken kan plaatsvinden bij elk soort omgevingsvergunning zoals bouwen, milieu, slopen etc. De omgevingsvergunning voor 'natuur' loopt via de zogenaamde omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM), zoals bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, sub i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Het is ook mogelijk om deze toestemming niet te laten aanhaken. Deze toestemming moet dan wel voor het indienen van de Omgevingsvergunning te zijn aangevraagd, dan wel te zijn afgegeven.

Op 25-05-2020 is met kenmerk 2020/0139079 een Wnb vergunning verleend. Deze vergunning betreft een veebestand met een uitstoot van 2728,17 kg NH_3 . Deze vergunning is als vertrekpunt genomen in de onderhavige situatie. Er is hier sprake van extern salderen. Door het nemen van een mitigerende maatregel wordt de toename van de uitstoot en depositie gecompenseerd. De informatie met betrekking tot het

verzoek om een verklaring van geen bedenking is in een apart document bijgevoegd (Informatie Wet Natuurbescherming). Gezien de provinciale discussie m.b.t. ammoniak is er voor gekozen om een afroaming van 85% toe te passen op de saldering. Voor de beeldvorming voor de toename van rond 600 kg NH₃ wordt en bij twee buurbedrijven totaal 4326,2 kg ingetrokken.

Gezien de aard van de activiteiten en de ligging van de locatie is er geen sprake van overige effecten op Natura 2000-gebieden. Het voornemen leidt niet tot nadelige effecten op Natura2000-gebieden en staat vergunningverlening i.k.v. de Wet Natuurbescherming niet in de weg. Ter onderbouwing is er een depositie berekening gemaakt met AAgro-stacks. Deze is als bijlage bijgevoegd.

4.9.2 Flora en fauna

Menselijke (bedrijfs)activiteiten kunnen nadelige gevolgen hebben voor beschermde planten- en diersoorten. Flora en fauna wordt via de Wet natuurbescherming beschermd tegen de gevolgen van menselijke activiteiten. Als een agrarisch bedrijf activiteiten wil uitvoeren die nadelige gevolgen kunnen hebben voor beschermde plant- en diersoorten, is daar in veel gevallen aparte toestemming nodig, namelijk de omgevingsvergunning voor 'natuur'. Deze toestemming kan aangehaakt zijn bij een omgevingsvergunning, net zoals bij beschermde natuurgebieden.

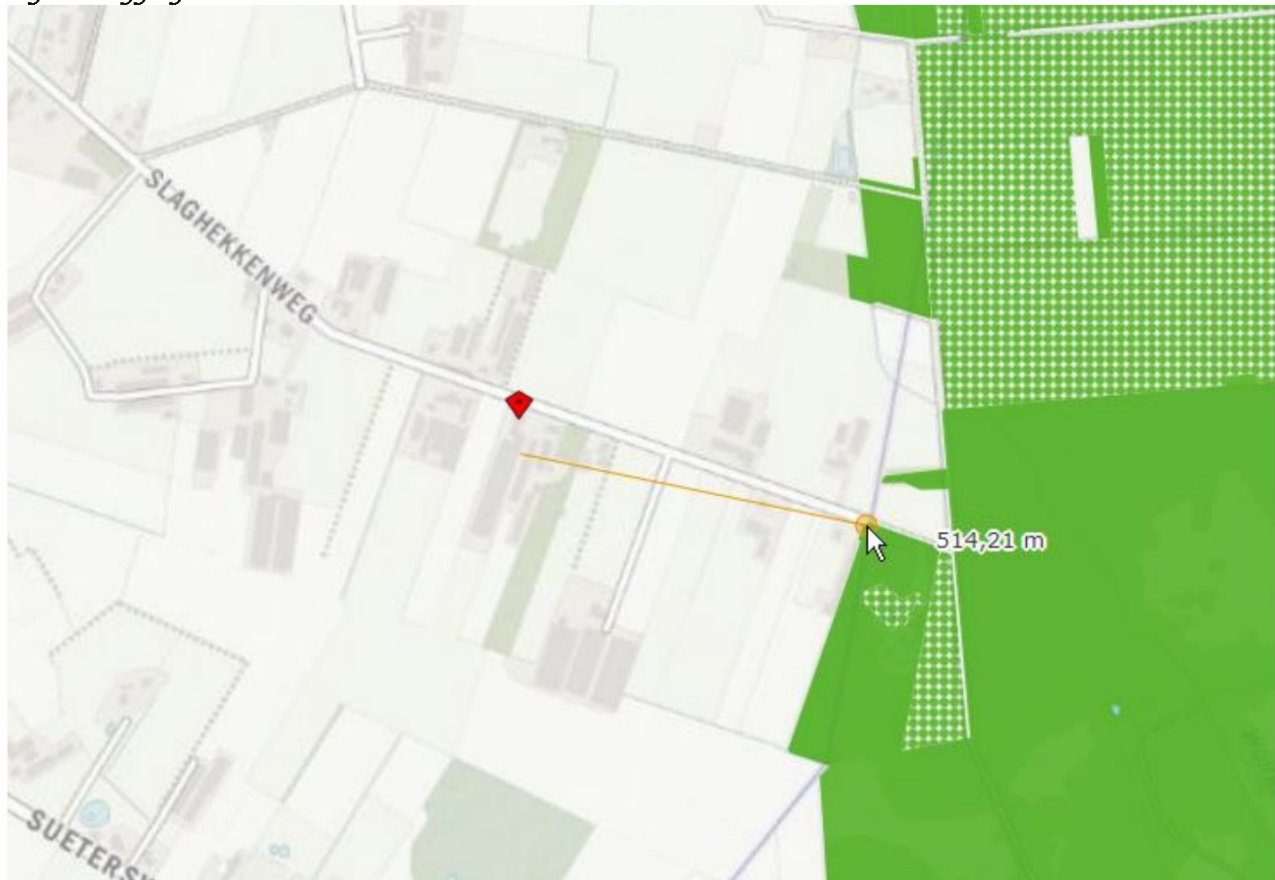
Voor de voorgenomen activiteiten is op 16-07-2012 een flora en fauna inventarisatie uitgevoerd. De rapportage is reeds in uw bezit (zie ruimtelijke procedure 2012). Uit de inventarisatie volgt dat alleen algemeen voorkomende soorten (zogenaamde A-soorten) aanwezig zijn. Deze soorten mogen verstoord worden zonder dat daar vooraf een toestemming voor is verkregen. Wel geldt altijd de zorgplicht. Op de locatie zijn geen overige beschermde soorten waargenomen. De aanwezige biotoop is daarnaast ongeschikt als habitat. Verstoring van (broedende) vogels en vernietiging van vogelnesten is te vermijden door de activiteiten buiten de broedperiode uit te voeren.

4.9.3 Natuurnetwerk

Natuurnetwerk is sinds 2013 de naam van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Dit is een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Het vormt een belangrijk onderdeel van het natuurbeleid. Streven is de biodiversiteit in Nederland ten minste te stabiliseren, en dus verdere achteruitgang tegen te gaan: het door de EU aanvaarde standstillbeginsel. Sinds 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor natuurbeleid en de verdere ontwikkeling en beheer van het Natuurnetwerk.

De inrichting ligt niet in of direct nabij een gebied aangewezen als Natuurnetwerk. De inrichting ligt op ca. 510 meter van het dichtstbijzijnde gebied dat onderdeel uitmaakt van het Natuurnetwerk.

Figuur: Ligging Natuurnetwerk

5 CONCLUSIES

Initiatiefnemer wil op de locatie aan de Slaghekkenweg 18 in Bentelo de dieren aantallen wijzigen. Middels extern salderen negatieve milieugevolgen ruim gecompenseerd. De milieugevolgen blijven vlot binnen de wettelijke eisen. Uit de kenmerken van de activiteit en de beschreven milieugevolgen volgt dat er geen sprake is van aanzienlijk nadelige milieueffecten.

Deze m.e.r.-beoordelingsnotitie voorziet in alle voor de activiteit relevante informatie die het bevoegd gezag nodig heeft om het besluit op de Vormvrije m.e.r.-beoordeling te kunnen nemen.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Plattegrondtekeningen milieu gewenste situatie

